

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 2128	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering Fortrolig
Kommer fra ..arkiv Sulitjelma Bergverk A/S	Ekstern rapport nr "529300002"	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:

Tittel

Rapport over befaring av MoS₂ forekomster i Sor-Norge. Molybden.

Forfatter Statens Rüststofflaboratorium.	Dato 	Bedrift Sulitjelma Gruber A/S
---	------------------------------	----------------------------------

Kommune	Fylke	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad	1: 250 000 kartblad
---------	-------	--------------	--------------------	---------------------

Fagområde	Dokument type	Forekomster
Råstofftype	Emneord	

Sammendrag

Ti molybden-forekomster i Sor-Norge er befart med tanke på mulighetene for et geokjemisk metodestudium av en eller flere av disse forekomstene. Kort rapport fra hver av forekomstene. Molybden.

529 300.002

Rapport over befaring
av MoS_2 forekomster
i Sør Norge

Statens Læstøfflaboratorium

Rapport over befaring av MoS_2 -forekomster i Sør-Norge.

Geologene L.K. Kauranne og H. Carstens og ing. B. Bölviken befarte i dagene 19.6. - 30.6. en rekke molybdenforekomster i Sør-Norge i den hensikt å vurdere mulighetene for et geokjemisk metodestudium av en eller flere av disse forekomster.

Følgende forekomster ble befart:

- 21.6 - Sörumsåsen ved Drammen
- 22.6 - Rörvik og Sætedalen ved Drammensfjorden
- 23.6 - Flottorp i Vest-Agder
- 24.6 - Sira gruber
- 25.6 - Moi gruber
- 26.6 - Knaben gruber
- 27.6 - Bandaksli i Telemark og Skarpmo i Rollag.
- 28.6 - Prestmoen i Rollag
- 29.6 - Toreby i Østfold
- 30.6 - Raumyr i Feiring

Nedenfor følger en kort rapport over hver av disse untatt Knaben som ble besøkt i den hensikt å høre om Knaben var kjent med et egnet felt. Knaben foreslo Bandaksli, og som det fremgår av rapporten herfra, kan det være av interesse å gå igang med geokjemiske metoder i dette felt. Da Knaben nå er igang med røskingsarbeider og skyting i feltet anser vi det av betydning at eventuelle geokjemiske arbeider blir igangsatt på et tidligst mulig tidspunkt.

Rapportene er avsluttet med en konklusjon om feltet passer eller ikke passer for geokjemisk malmløting. Det fremgår herav at feltene i Rörvik og Sætedalen, Sira gruber og Moi gruber helt kan avskrives. Heller ikke Knaben og Kvina er passende felter.

Sörumsåsen MoS_2 - gruber ved Drammen.

Forekomstene ligger ved kjørevei ca. 10 min. kjøring fra Spikkestad.

Malmen opptrer på smale kvartsganger i en noe porfyrisk Drammensgranitt. Kvartsgangene løper omtrent N 60 - 80° Ö og kan følges opp til Skapertjern. På østsiden av Skapertjern opptrer også MoS_2 på kvartsganger, men her er utført lite undersøkelsesarbeide og terrenget er forholdsvis sterkt overdekket. Det kan her være av interesse å forsøke å følge gangene fra Skapertjern og østover ved geokjemiske metoder.

Isskuring i 2 retninger: Eldst N 25°Ö
Yngst N 10°Ö.

Terrenget er noe kupert. Jordsmonnet er en karakteristisk podsollert morene.

Referanser: Bergarkivet, rapport nr. 2670, 2671, og 907.

Konklusjon: Passer.

MoS₂ - forekomst ved Rörvik.

Forekomsten ligger ved Drammensfjorden, ca. 6 km nord for Hurum, ved riksvei.

Malmen opptrer dels som impregnasjon i granitt, og dels i kvartsganger som stryker N-S og faller 80° V.

Forekomsten er undersøkt av Knaben gruber, men er uten interesse for geokjemiskmetodestudium.

MoS₂ - forekomst ved Sætedalen.

Denne ligger på andre siden av Drammensfjorden, nord for Svelvik.

Malmen opptrer også her i Drammensgranitten, men finnes her fortrinnsvis i store klyser av kvarts i granitten.

Som ved Rörvik finnes også her svovelkis sammen med MoS₂.

Selv om denne forekomst synes å være verd en nærmere geologisk undersøkelse, finner vi ikke å kunne anbefale den for geokjemiske malmletingsundersøkelser.

Flottorp MoS_2 - forekomst.

Det henvises til rapport av H.Carstens av 20.6.57.

Feltet er ikke håpløst for geokjemiske metodestudier, men er på langt nær det beste vi så på. Hvis fortsatte undersøkelser blir påbegynt, vil vi foreslå at alle tre malmsoner blir undersøkt i det overdekkede området. En må i alle fall regne med at feltet er forurensset.

Forekomstene mellom Siravann og Lundevann (Sira gruber).

Konstadli gruber ligger 10-15 min. gang fra gården Konstadli, hvortil det går kjørevei.

Malmen opptrer i granittiske og silifiserte amfibolittiske gneiser. Strøket NV - SÖ med fall 15 - 20° NÖ. Malmen synes å opptre i flere parallelle soner med opptil en par meters mektighet.

Malmmineraler MoS_2 og FeS_2 .

Også feltene ved Einarvann og Tronåsen ble befart, og feltene er interessante og fortjener utvilsomt en nærmere geologisk undersøkelse, men er ikke egnet for geokjemisk malmleting.

Referanser: Neumann og Adamson: Konstadli grube.

Bugge, Rieber, Smith: Sira gruber.

(Bergarkivet).

Moi MoS_2 - forekomst ved Lundevann.

Forekomsten ligger ca. 500 m NNW for gården Liland ved veien
Moi - Sogndal, 7 - 8 km fra Moi. 10 min. gang fra Liland.

MoS_2 forekommer dels som impregnasjon, dels på kvartsklyser
i en birkremitt (granitt). Denne stryker N - S med fall 45° W.
Mineralisasjon synes å være parallell strøket.

Malmmineraler MoS_2 og FeS_2 .

Gursli og Lund MoS_2 - gruver ligger ved Gullvannet og ble sett
fra Moi-gruber. De ble ikke befaret, da en allerede på avstand
så at feltene ikke var egnet for geokjemisk malmeleting.

Referanser: Neumann og Adamson: Moi grube Foslie II 171 og
Gursli grube Foslie II 170.

Bugge, Rieber, Smith: Moi gruber og Lund gruber.
Alle disse er fra bergarkivet.

Konklusjon: Passer ikke.

Bandakslí MoS₂ - forekomst i Telemark.

Forekomsten ligger på sydsiden av Bandaksvann ved vei, ca. $\frac{1}{2}$ km fra vannet.

Knaben gruber drev under vår befaring røskingsarbeider på en forekomst av MoS₂ i granittisk gneis og på kvartsganger i denne. Gneisen stryker N 25°W, faller 40°Ö. Sprekke-retning er N 40°Ö med steilt fall og Ö 30°S med fall 80°N. - Lenger öst skal den også opptre MoS₂ i glimmerskifer.

Malmmineraler: MoS₂ og svovelkis. Fluss-spat er alm. Bi skal være funnet i en gruve noe S for dette feltet.

Feltet er såvidt vites ikke bearbeidet tidligere. Lengere syd og oppover er feltet tidligere undersøkt.

Sannsynlig isskuring N ca. 70°Ö. Terrenget heller ganske meget ned mot Bandaksvannet.

Jordsmonnet er morene og sortert materiale. Ur finnes.

Referanse: Horvath: Molybdänerz. (Bergarkivet).

Konklusjon: Passer. Interessant.

Rollag MoS_2 - forekomst i Numedal.

Det er funnet MoS_2 ved Rollag på begge sider av elven, men bare de på østsiden ble befart. Kjørbar vei.

1. Prestmoen.

Malmene opptrer i sedimentære kvartsitter i nærheten av et større granittmassiv. Kvartsitten stryker omtrent N 50° W, og faller 27° NÖ. Skjerpene ligger langs en liten fjellrygg parallelt strøket i ca. 400 m lengde. Terrenget er svakt hellende ned mot elven.

Malmmineraler: MoS_2 og kobberkis. ^{og magnetit} Av interesse er det også at denne forekomsten er rik på granater.

Det er arbeidet en del her, men vi tror ikke at feltet er alvorlig forurensset.

Isskuring parallell strøkretning i kvartsitten.

Jordsmonnet er sannsynligvis vasket morene.

Konklusjon: Passer under tvil.

2. Skarpmo.

Malmen opptrer i kvartsganger i en granittisk gneis. Malmsonene strøkretning er usikker. En stor kvartsgang stryker N 80° Ö, og faller 50° N.

Feltet er nok noe mindre forurensset enn Prestmoen.

Isskuring N 30° W.

Jordsmonnet er morene og myr.

Konklusjon: Kanskje noe bedre enn Prestmoen.

Toreby MoS_2 - forekomst i Östfold.

Forekomsten ligger 15 km fra Sarpsborg ved gården Toreby mellom Ise og Varteig. Kjørbar vei helt frem.

Forekomsten ligger i utkanten av den store Fredrikstadgranitten. Malmen opptrer dels på kvartsganger i amfibolitt, dels som impregnasjon i en granitt. Amfibolitten er noe granittisert. 2 andre MoS_2 - forekomster finnes iflg. Foslis malmkart i Östfold.

Malmmineraler er MoS_2 , kobberkis, samt muligens Bi_2S_3 .

Forekomstene ligger dels i skog, dels på dyrket mark. Det er skjerpet noe for lang tid siden, men forurensninger er antagelig ubetydelig. Terrenget er flatt.

Isskuring N 25° Ö.

Jordsmonnet er morene i skogen.

Referanse: Molybdänvorkommen Toreby, av Horvath 1946
(Bergarkivet).

Konklusjon: Passer utmerket.

Raudmyr, MoS_2 - forekomst i Feiring.

Forekomsten ligger på vestsiden av Mjøsa, ca. 545 m over vannet. Det går nu brukbar vei helt opp til forekomsten fra Feiring Samvirkelag (6 km).

Malmen opptrer i granitter og syenitter av permisk alder. MoS_2 synes som regel å være impregnert i eruptivene. Tilsynelatende går det en "gang-sone" i ÖNÖ-lig retning. En stoll er påhugget i retning V 10° S. Dels opptrer også MoS_2 på pegmatitter.

Malmmineralene er MoS_2 , FeS_2 og magnetitt.

Det er foretatt en del prøvedrift (en stoll og en synk) samt noe røskingsarbeider, men forurensningene er antagelig ikke av alvorlig art.

Isskuringen er N 5° Ö.

Terrenget er flatt, svakt hellende mot syd. En liten myr litt vest for berghallene deler terrenget slik at det ikke vil finnes forurensninger vest for denne.

Jordsmonnet er leirrik morene, og fjellet er sterkt overdekket. Karakteristisk podsoll-profil.

Referanse: Rapport over Raudmyr MoS_2 -forekomst av C.W.Carstens.

Konklusjon: Passer utmerket.

Harald Carstens

Bjørn Brinken

L. K. K. K.